

Synod Information

1 2018

I örtaträdgården.

Innehåll:

- * **Betraktelse** – Vredgens men synda inte (GH) 1.
- * **Nordiskt:** På andra sidan Bottenhavet. (CB) 2.
- * **Lokalt:** Församling i hemmet. (KB) 3.
- * **Kan en opartisk skiljeman fungera i Engelska kyrkan?** (MF) 4.
- * **Hälsning fr v.ordf.** (JN) 7.
- * **Finns det nyheter om evigheten?** (KS) 8.
- * **Synodråd, Vettiga präster och Debattredaktör** 9.

Svenska kyrkans Fria Synod en medlemsorganisation
och ett nätverk, bl.a. hjälp med vettiga gudstjänster.

Svenska kyrkans Fria Synods stämma 2018, sid 8b.

– Hur kan jag stötta Synodens arbete?

* Synodstämma 2018 i Hjälmteryd 30/4-1/5, sid 9.

* Förbön och gåva: Plusgiro 78 05 51-8.

* Medlemsavgift 2018! Enskild 200:-

Plusgiro 780551-8.

Ny medlem: maila info@synoden.se eller ring 072-931 83 42
(v.ordf).

Adressändringar, inkl mailadress, mailas direkt till
info@synoden.se eller per post till K Strindberg,
Gröndalsvägen 110, 117 68 Stockholm. Synod Infon till alla
intresserade utan specifik kostnad men ber om en gåva.

Betraktelse i fastetiden 2018: Vredgens men synda inte.

“Rannsaka mig Herre och se om jag är på rätt väg och led mig på den eviga vägen.” Så lyder psalmistens bön som du kan göra till din bön (Psalt. 139:23-24).

– Har jag del, Herre, i förräderiet? – Det som Judas gjorde mot dej?
 “Så länge jag teg försmäktade mina ben vid min ständiga klagan”
 (Klagovisorna), men nu vill jag bekänna min synd.

Jag har inte älskat dig över allting och inte min nästa såsom mig själv. Du vet hur arg jag blev häromdagen – både arg och väldigt irriterad – och hur det sedan gick ut över människor i min omgivning. De förstod inte dessa starka känslouttryck. Inte jag själv heller – bara att jag bröt mot uppmaningen i den Heliga Skrift: “Var snara till mildhet och inte vrede. – Vredgens (bli arga-fullt tillåtet), men synda inte” (Ef. 4:26)! Eller uppmaningen: “Låt inte solen gå ner över er vrede” eller uppmaningen: “Somna inte osams utan att ha försonats.” “Men du min Herre Jesus, Du vet också hur lätt jag fastnar i mig själv och inte ser hur du vandrade lidandets och offrets väg för alla människor, också för mig. Hjälプ mig att vandra med dej under denna fastetid ända fram till Långfredagens mörker. Jag blir så lätt liksom dina lärjungar, som svek Dig i de avgörande timmarna av ditt jordeliv. Det blev dem helt enkelt både för svårt och för farligt. De somnade och flydde sedan.

Trots detta kallade Du dem till det nya livet på påskmorgonen, och de var – liksom jag – tröga att ta emot Dej som uppstånden och levande med en kallelse att gå ut i hela världen och berätta om den väg som leder hem till Dej trots det hån, motstånd, förakt och misshandel som skulle möta dem.

40 dagar av din närvaro behövdes innan de var mogna att följa sin nya kallelse. Den glädje du planterade genom ditt lidande, din offerdöd och din uppståndelse kan ju också bli den glädje som räcker ända in i evigheten. Därför Herre, hjälp mig att följa Dej på Din lidandes väg denna fastetid så att Den Helige Ande kan få leda mig på rätta vägar. – Amen (Må det ske).

Göran Hallberg

Nordiskt: På andra sidan Bottenhavet.

När tidningen Vår kyrka först gavs ut var tanken att göra en kristen familjetidning, en kyrklig Svensk veckotidning. Idén var positiv, men de som skulle utveckla den klarade inte sitt uppdrag. Vår kyrka ersattes av Kyrkans tidning, som skulle rikta sig till kyrkopolitiker och anställda. Den finska evangelisk-lutherska kyrkan valde en annan väg. Borgå stift ger ut Kyrkpressen, som varje vecka når till alla svensktalande hem, där det finns kyrkomedlemmar.

I nr 10/18 finns bl.a. en intervju med den nye finske ärkebiskopen Tapio Luoma, Han säger bl.a.:

“I den Lutherska kyrkan finns många olika kristna. Jag vill arbeta för att vi skall kunna vila i erfarenheten att själva mångfalden inte är ett hot, utan det faktum att vi inte kan hantera den.”

I samma nummer finns ett helt uppslag om prästbarnens situation. Staffan Holmberg berättar att han under ungdomen levde på ett sätt, som han vill bespara sina egna barn. Han säger: “På något vis var jag ändå troende under hela den här tiden, men först som vuxen fick jag en personlig övertygelse.” Han var då 28 år. Det var vid en midnattsmässa på julnatten. Staffan Holmberg berättar: ”Där upplevde jag att jag blev omfamnad. Att jag fick överlåta mig och bli pånyttfödd. Då jag kom hem kände jag en enorm längtan efter att läsa Bibeln. Jag läste hela natten. För mig var barnatron viktig, men jag behövde ändå liksom puttats över branten för att hitta en personlig tro.”

I veckans betraktelse – inför Midfastosöndagen – skriver Stig-Olof Fernström, tidigare kyrkoherde och nu prästutbildare i Senegal: “Varje generation måste ställa sig inför Jesu person och hans erbjudande: Det bröd jag ger världen att äta och leva av är jag själv – jag själv av kött och blod. Just nu kan vi genom att lära känna Jesus personligen få uppleva att vi kan lita på honom.” Rådet till läsarna blir: ”Ta vara på den bok som format vårt folk till det positiva som vi äger.”

Christian Braw

Lokalt:

Församling i hemmet - en del av Värnamo koinonia

I Värnamo har vi sedan ca 20 år samlats i våra hem i en gemenskap som vi nu kallar koinonia. Det började med cellgrupper som samlades i hemmen varje vecka med en gemensam storsamling i månaden. Nu har detta förändrats och utvecklats till en autonom gemenskap med flera olika typer av grupper.

Vår grupp, som just nu är 8 personer, fungerar snarast som en "församling". Vi möts en vardagskväll i veckan för gudstjänst. Då delar vi en enkel måltid tillsammans i vilken vi firar mässan under ledning av Håkan, vår präst. Hela måltiden har prägel av gudstjänst. Samtalet handlar ofta om det vi just nu kämpar med i våra liv. Ett ärligt och uppriktigt samtal som leder över till lovsång, tillbedjan och mässa. Mässans ordning följer i stort en svenskkyrklig vardagsmässa. Bön och förbön är en integrerad del liksom samtalet om vår kallelse som enskilda och som gemenskap. Vi uppmuntrar varandra i mötet med de människor vi bär i våra hjärtan och i vår bön. Vi utmanas i vår omsorg om varandra och dem Herren sänder i vår väg. Själv tror jag att vi alla behöver en fördjupad gemenskap som är äkta och vardagsnära.

Vår "församling" ingår i en större gemenskap – koinonia - i Värnamo på ca 40 personer. Denna gemenskap har en öppen storsamling varje månad, med gemenskap, bön, lovsång och undervisning i någon av våra hem. Regelbundet inbjuds också till särskilda undervisningstillfällen med framför allt bibelundervisning. Koinonians medlemmar avger löften (förnyade konfirmationslöften) en gång om året inför Gud och varandra. Detta är en ekumenisk gemenskap vilket är en stor glädje men också en utmaning att visa på kärleken till bröder och systrar i tron.

För mig personligen betyder vår "hemförsamling" basen, grunden i mitt liv, Kristi kropp konkret. Den nära gemenskapen där vi samlas i Herren Jesus, i full gemenskap med honom. Här delar jag livets glädje och sorg, reflektioner och utmaningar och får möjlighet att bli betjänad av andra och själv vara till tjänst i den kyrka som Herren Jesus själv bygger. Ofta får vi dela bönesvar och hjälpas åt att se hur Herren verkar bland människor i vår vardag. Jag är så tacksam att få vara en del av Hans kyrka på jorden på detta sätt.

Kerstin Berggren

Kan en opartisk skiljeman fungera i Engelska kyrkan?

Läget i Church of England är intressant för oss att följa, både för likheternas skull och för skillnadernas. Eftersom Sverige var tidigare ute både med kvinnor som präster och kvinnor som biskopar, tror jag också att våra vänner där har haft viss nytta av att känna till hur det går till hos oss. De har kunnat se upp med vissa

5.

tendenser i tiden tidigare än vi gjorde, för att de var förberedda på att det kunde komma.

Traditionalister i Engelska kyrkan har en starkare ställning än vad vi har. Den högkyrkliga väckelsen i England började tidigare och är mer etablerad. Jag är inte säker på att de har större andel av prästerna än vad vi hade som mest, men hela församlingar har av tradition en högkyrklig profil och söker (och får) en högkyrklig efterträdare när en präst flyttar eller går i pension. Till det bidrar förstås att det i huvudsak är den gudstjänstfirande församlingen som har rösträtt och kan väljas till förtroendeuppdrag.

De högkyrkliga församlingarna utgör en minoritet, men den är ändå rätt så stor. I procent blir det inte så märkvärdigt. De är inte tillräckligt många för att själva kunna blockera beslut i General Synod (deras kyrkomöte) genom de regler som finns om kvalificerad majoritet i vissa frågor, men eftersom England är så mycket större än Sverige är det ändå ett stort antal församlingar. De har dessutom draghjälp av att den anglikanska kyrkogemenskapen är starkare än den lutherska. Det finns nämligen hela kyrkor i olika samväldesländer som har samma profil. Svenska kyrkan tillåter sig att ignorera lutherska kyrkor som tror som vi, men de som har majoriteten i England måste förhålla sig till den globala situationen på ett annat sätt än Svenska kyrkan gör.

Det som den senaste tiden varit den stora frågan i England är kvinnor som biskopar. 2012 föll ett förslag därför att de konservativa fick stöd från vänner i andra fromhetsriktningar. Det förslaget hade förvandlat dem till andra klassens kyrkomedlemmar. De begärde (och fick i nästa omgång) stöd för något bättre än så. Det förslag som sedan genomfördes innehåller uttryckliga uttalanden om att traditionalister är lika mycket anglikaner som de andra, en erkänd och (åtminstone officiellt) uppskattad kyrklig riktning som skall finnas kvar in i framtiden. Deras församlingar har rätt till präster och biskopar som de kan erkänna utan tvivel om vinningars giltighet o s v. Praktiskt gäller att hela församlingar och enskilda präster har rätt att vända sig till särskilda biskopar ("flying bishops") för tillsyn och stöd.

Traditionalisternas biskopar har bildat ett sällskap, The Society of Saint Wilfrid and Saint Hilda, som församlingar kan vända sig till och som även agerar på "kyrkonivå". Med de pensionerade

utöver dem i aktiv tjänst har de hyggligt gott om biskopar. Enligt officiella uttalanden har de en erkänd ställning som skall vara säkrad även för kommande generationer. Den inomkyrkliga skiljedomsinstansen som har tillskapats för tvistefrågor har ofta stött deras sak.

Frågan är förstas vad som händer i framtiden. Både när första förslaget om kvinnor som biskopar föll 2012 och när den första utnämningen av en traditionalist till stiftsbiskop kom efter reformen, kom reaktioner som visar att många inte alls vill leva upp till parollerna om att generöst och ömsesidigt befordra allas fortlevnad. De som vill genomdriva majoritetsuppfattningen genom majoritetsbeslut finns i England också. Frågan är om de får övertaget. Den allmänna samhällsutvecklingen spelar in i England också, även om deras valsysteem inte ger fritt fram åt politiska krafter som vårt gör. Men det är nog ändå utvecklingen i Kyrkan som är avgörande. Ännu är traditionalisterna så många och så starka att det skulle vara en kraftig försvagning av Church of England att förlora (göra sig av med) dem. Och som det nu ser ut går det inte att "svälta ut" dem genom att strypa nyrekryteringen. Om de högkyrkliga församlingarna klarar av att blomstra och växa bör deras framtid vara säkrad.

Mattias Fjellander

Årsstämman i Valborgsmässohelgen är viktig. Medlemmar 2017 och 2018 intill stämman får utkast till Verksamhetsberättelse, dagordnings- och valberedningsförslag på förhand. Om du ännu inte är medlem, tveka inte! Om så för en kortare eller längre tid. Synodrådet i sin helhet eller i delar kommer gärna till era orter. Det finns olika slag av gudstjänstgemenskap som kan komplettera det utarmade gudstjänstlivet. Den avgörande frågan gäller att be en präst komma, antingen för enskild själavård eller till något mer gemensamt, t.ex. ett bibelstudium. Där kan bara du själv avgöra. Rådet och/eller kontaktpersonerna som redovisas sist i denna information kan hjälpa till att förmedla kontakt.

Hälsning från v.ordf.

Synodens födelse, 'dopdag' och törnekrönta kallelse. Som nybliven medlem i Synoden förstod jag först inte det kyrkliga inflytande som grundarna hade. Synodmötena hade ett parallellt kyrkomötes tyngd. Synodens remisser behandlades. Erik Petré var en nyckelperson, m.fl. Jag såg bara ett mellansvenskt stifts nedmontering. Jag mötte sådana som hade varit på större kyrkliga samlingar inom stiftet. Men det var inte längre självklart att ungdomssamlingarna innehöll ett bibelstudium värt namnet. Växjö och Göteborgs stift var som andra världar. Vi talar 80-tal.

I början av 90-talet deltog Synoden i samtal med kyrkoledningen där man skissade en ömsesidig förståelse av två olika perspektiv ifråga om kvinnor som präster. Men när biskop Bertil pensionerades var det som om luften gick ur. Synoden hade inte längre någon spjutspets i tjänst. Biskop Bertil blev ombedd att själv samla till stormöten. Ändå var och är inte Synodens styrka imponerande ambitioner och kompetenser utan att det ö.h.t. syns något över vattenytan, då ett uppskattat viltbråd. Synoden var och är ett tecken på människor som såg förfallet och söker vattenhålen.

Ett par årsmöten har jag ställt mig till förfogande och valts till v.ordf. Medlemstalsutvecklingen gör skillnad, ditt eventuella medlemskap gör skillnad! Synoden är ingen givet populär förening men faktum är att det tillkommer nya medlemmar. Ulf Allenbäck berättade i föregående Synod Info om sitt medlemskap mot slutet av 2000-talets första decennium. Nu är situationen i Göteborg och Växjö stift som den var i Mälardalen på 80-talet med den skillnaden att det inte finns någon biskop i våra stift som uttalat välkomnar traditionalister. Snarare markerar man ännu distansen genom ställningstagandet vad gäller samkönade äktenskap. Synoden förefaller vara motiverad mer än någonsin, men med två tydligt nya incitament.

Den engelska kyrkan värnar uttalat om dem som vill gestalta en kontinuitet med den kyrka som fanns innan besluten om kvinnliga prästers och biskopars tjänst. Se artikel här intill, nästa Sy Info kommer en intervju med den senaste vigde biskopen. För det andra är Sverige verkligen på väg att bli det mångreligiösa land som vi länge menat att vi skulle vara. Europakonventionen ger även sådana kyrkotraditioner skydd som vare sig viger kvinnor till präster eller samkönade par. Radioprogrammet Människor och Tro testade nyligen gränserna för statligt stöd både med den statlige utredaren Ulf Bjereld (S) och präster med olika tro. En svenskkyrklig präst bävade för att marginaliseras såsom alltför traditionell. En annan som nekade försoningsläran hade ärligt åtminstone lämnat tjänsten och en tredje - syrisk-ortodox - präst sa ungefär det som biskop Bertils kandidater svarade på 80-talet. Utredaren tillfrågades om det går an? Svaret blev att även sådana

har rätt till skydd och ekonomiskt stöd. Guillous försök att få oss att skratta över en skillnad mellan kyrkklockans klang och de muslimska böneutropen är talande. Det säger mycket inte bara om den religiösa analfabetismen utan också om en grundläggande oförmåga att höra skillnad emellan ljuden.

När Synoden föddes 1982 hade en kyrkligt främmande ordning införts: ett kyrkomöte som blev en kopia av den sekulära riksdagen. Den gamla samvetsklausulen förklarades obsolet, något som i princip lösts upp redan med regeringsformen 1974. 2017 beslutar samma kyrkomöte om en handbok som är frukten av detta kyrkomötes arbete: man parasiterar på texter och liturgiska ordningar i vilken en bekännelse främmande för Kristi kyrka får dominera. Man har plockat bort tilltalet till vår himmelske Fader och mer eller mindre tonat ner bekännelsen till Jesus som Herren.

Förlorade Synoden 1993 då ämbetssamtalen omintetgjordes? Jag menar att då förtydligades spelregler som gällt flera år i utbildningen och som med biskop Bertils pension fick full verkan. 1993 är Synodens 'dopdag'. Fram till dess gjordes allt med förväntan på att givna löften gäller, nu verkar vi i tro på att det som gjordes då var och är rätt. Vi tror att Svenska kyrkan vitaliseras av kyrkfolk och präster som räknar med att löften är löften med konsekvenser. Tyvärr blir det period- och regionvis mycket svårt att få prästhjälp. Men inför senaste kyrkovalet skrev ledarskribenter det som Synoden sa efter 1982-års kyrkomötesbeslut.

Välkomna till årsstämma 1 maj 2018 i Hjelmseryd! Det inleds med ett Stilla dygn. Förmiddagen innan stämman samtalar vi dels utifrån en tidigare vision om huskretsar med fokus på undervisningen, och Södra Hallandsdekanatets version av formandet av gudstjänstgemenskaper. Vi lyfter på den gamla frågan om preses efter biskop Bertil.

Jag hoppas att Synoden framöver kan bli så synlig att den pånytt kan signalera att här finns ett trons folk som söker sig samman, kommer ihåg, och som pånytt vittnar om att också Svenska kyrkan trots allt har en levande, uppståndens Herre som kallar och sänder tjänare ännu denna dag. Det var martyrkyrkans budskap i det forna Sovjet under 70 år, men också andra kyrkor som aldrig kom ut ur förfallet. Efter 1993 är törnekronan reell, världens finaste krona, i Svenska folkkyrkan. Den ortodoxe prästen vittnade fint i radioprogrammet om sin prioritering att framför allt annat peka på Jesu återkomst.

Ett välsignat påsk - pingst och himmelsfärdsfirande önskar jag dig!

er v.ordf Jonas Nilsson

Bidrag från Synodens Tankesmedja, se hemsidan.

Nummer 24. Finns det nyheter om evigheten?

Ta del av religionsfilosofiska anteckningar av Kåre Strindberg, Präst i SvK i Stockholm och ledamot i Synodrådet.

Nummer 19. Henrik Berggren och Lars Trägårdh 2014:

Är svensken människa?: gemenskap och oberoende i det moderna Sverige. Recension.

Boken tar upp frågeställningar som är synnerligen relevanta. Hur fungerar vi tillsammans och hur hamnade vi här? (---)

Hur har vi blivit landet med flest ensamhushåll i världen?

Förklaringen tar sitt avstamp i historien och bland andra (---) [i]

Almqvist böcker som "Det går an" (---) [där vi] möter vi personer som betraktar sina tankar som fria och högtstående KOS

Debattredaktör och ansvarig utgivare, Ann Lång.

Välkommen med bidrag och respons!

Välkommen till Stilla dygn och Synod(års)stämma 2018! G:a

Hjälmseryd, Stockaryd.

Anmälan 0382 250 33.

Stilla dygn.

Bibelstudium och mässa med Stefan Svensson.

Måndag 30/4.

Middagsbön kl 12.30 och Middag kl 13. Vila/promenad.

Kl 16 Bibelstudium. Kl 18 Kvällsbön.

Kvällsmat kl 1830.

Bibelmeditation I, Själavårdsbrev.

Kl 20.30 Aftonbön.

Tisdag 1/5

Morgonmässa kl 8.30. Frukost.

Kl 10.30 Inbjudan till samtal I Själens Nöd. Om huskretsar och undervisning/gudstjänstgrupp. Om avsaknaden av preses.

Bibelmeditation II, vid Middagsbön kl 12.30. Middag kl 13.

Första maj kl 14 Synodstämma 2018.

Verksamhetsberättelse och räkenskaper.

Frågan om rådets ansvarsfrihet.

Vidare fråga om presesrollen.

Synodrådet 2017-2018.

Ordf. Obesatt (SYM 170401).

v.ordf Jonas Nilsson JN (2018), Hjälmseryd, Ängshuset, 570 02
Stockaryd, 072 931 83 42, jonas.nilsson@abo.fi

Ordinarie: Hanna Lindholm (2018) Borås, Lars Gustafsson (2019)

Träslövsläge, Marie-Louise Lundström (2018) Smålandsstenar, Kåre
Strindberg (2019) Stockholm, Göran Hallberg (fyllnadsvald till 2018)

Vingåker. Suppleanter: Marie Persson (2019) Styrso, Gunnar Persson
(2018) Göteborg, Ann Lång (2019) Klippan.

Synodens Tankesmedjas debattredaktör och ansvarig utgivare
Ann Lång, Kungsleden 40, 264 94 Klippan, 073 374 67 33.

Vettiga gudstjänster? Kontaktpersoner I Själens Nöd:

För att finna andra medlemmar på rimligt geografiskt avstånd, få tips
om gudstjänster eller vettig präst i närområdet, tag kontakt med någon
av nedanstående:

Skåne/Blekinge: Lena A Artman 0435 44 84 04

Småland: Mattias Fjellander 0371 173 19

Göteborg: Marie Persson 031 82 41 55

Södermanland: Göran Hallberg 0151 303 04

Stockholm: Hans Gustafsson 070 594 75 68

Västeråstrakterna: Anna-Karin Andersson 021 14 68 81

Hälsingland: Ulf Allenbäck 070 776 54 84

Norrland: Mats Rondahl 0970 640 09

Förbön för kyrkan och alla människor:

– Vi ber, i bön om den Helige Ande efter Bibelns Ord på
Svenska kyrkans bekännelses grund, att Herren ville befria, bevara och
förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen
kyrka som söker den enhet Han bad om för att världen ska tro. I Jesu
Namn Amen.

Hör av dig om du eller er gemenskap vill vara med på Synodens
förbönslista.